

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΔΟΥΣΗ

Καθηγήτρια Διεθνών Θεσμών, Εθνικό και Καποδιστριακό
Πανεπιστήμιο Αθηνών

Κάτοχος Έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία

edoussis@pspa.uoa.gr, edoussis@gmail.com

Θεμιστοκλέους 6, Αθήνα, 10678, Ελλάδα

+30 210 3688945

ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

2021- σήμερα	Καθηγήτρια πρώτης βαθμίδας, Διεθνείς Θεσμοί: Νομική και Πολιτική Διάσταση. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης (ΠΕΔΔ), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ). Διδασκόμενα μαθήματα σε προπτυχιακούς φοιτητές: Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Διεθνής Οργάνωση, Ειδικά Θέματα Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, Κλιματική Διπλωματία· σε μεταπτυχιακούς φοιτητές: Προστασία του Περιβάλλοντος στις Διεθνείς Σχέσεις, Κλιματική Κρίση και Ασφάλεια, <i>Climate crisis: policy and diplomacy in Southeast Europe</i> .
2024 - σήμερα	Διευθύντρια του αγγλόφωνου προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών “Southeast European Studies: Politics, History and Economics”, ΕΚΠΑ.
2019 - σήμερα	Κάτοχος της Έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία.
2015 - σήμερα	Διευθύντρια του Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, ΕΚΠΑ.
2024 - 2027	Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module <i>Climate Diplomacy in Southeast Europe</i> .

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ & ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΣΕ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

2022-2023	Fulbright Visiting Scholar στο University of California, Berkeley, ΗΠΑ.
2019	Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université Aix-Marseille, Γαλλία. Διδασκαλία μαθημάτων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για τους Διεθνείς οργανισμούς και τα ανθρώπινα δικαιώματα, το δίκαιο θαλάσσιων οριοθετήσεων, την εξωτερική αρμοδιότητα της ΕΕ για το περιβάλλον, την εξέλιξη και εφαρμογή του διεθνούς δικαίου περιβάλλοντος.
2018	Επισκέπτρια καθηγήτρια, Νομική Σχολή, Université Grenoble-Alpes, Γαλλία. Διδασκαλία σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για το δίκαιο της κλιματικής αλλαγής πριν και μετά τη Συμφωνία των Παρισίων.
2017	Επισκέπτρια ερευνήτρια, Νομική Σχολή, Université de Genève, Ελβετία.
2015	Επισκέπτρια καθηγήτρια στη Νομική Σχολή, Université Grenoble-Alpes, Γαλλία. Διδασκαλία σε μεταπτυχιακούς φοιτητές για τις νέες προκλήσεις του δικαίου της θάλασσας και τη διεθνή ευθύνη των διεθνών οργανισμών.
2014	Επισκέπτρια ερευνήτρια, European University Institute, Φλωρεντία, Ιταλία. Ερευνητικό πρόγραμμα <i>Transnational Environmental Governance: Alternative to Existing Global Governance</i> .
2013	Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université de Bourgogne, Dijon, Γαλλία. Διδασκαλία σε προπτυχιακούς φοιτητές για το δίκαιο της

θάλασσας και τη διεθνή δικαιοσύνη. Συμμετοχή σε εξεταστικές επιτροπές διδακτορικών διατριβών.

2012 Επισκέπτρια καθηγήτρια, Σχολή Νομικών και Πολιτικών Επιστημών, Université de Bourgogne, Dijon, Γαλλία. Διδασκαλία στο προπτυχιακό μάθημα για το δίκαιο της θάλασσας και τη διεθνή ευθύνη.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2025- COST Action 24169 on Science in Diplomacy Network.

2022-σήμερα Συμμετοχή στο ερευνητικό έργο PolyCIVIS: Confronting the Polycrisis in Europe and Africa (ΕΚΠΑ και 20 πανεπιστήμια από την Ευρώπη και την Αφρική).

2021 - 2025 Horizon project ARSINOE-Climate Resilient Regions through Systemic Solutions and Innovations.

2019 - 2022 Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού έργου Jean Monnet Module on *European Climate Diplomacy*, συν-χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2021 - 2023 Εμπειρογνώμων στο έργο “Mapping Science based law & Governance Innovations for Climate Action & the Global Sustainable Development Goals across Canada” UNIVERSITY OF CAMBRIDGE – UNIVERSITY OF WATERLOO.

2019-2022 Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module *European Climate Diplomacy*, συν-χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2022-2024 Συμμετοχή στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα Jean Monnet module EU Integration of Western Balkans: Patterns and Issues με συντονιστή το Πανεπιστήμιο ΕΡΟΚΑ (Αλβανία).

2022 Επιστημονική σύμβουλος στο πρόγραμμα Mapping Science based law & Governance Innovations for Climate Action & Global Sustainable Development Goals across Canada (UNIVERSITY OF CAMBRIDGE & UNIVERSITY OF WATERLOO).

2019 Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του TedX ΕΚΠΑ.

2015-2018 Συντονίστρια (Module leader) του ευρωπαϊκού προγράμματος Jean Monnet Module *Moving the EU forward*, συν-χρηματοδοτούμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2018 Συντονίστρια της έρευνας “Investments and Protection of the Environment in Southeast Europe”, χρηματοδοτούμενη από το ΕΚΠΑ.

2017 Συντονίστρια του ερευνητικού προγράμματος “Observatory of South-East European climate change policies and politics”, χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΠΑ.

2016 Συντονίστρια του ερευνητικού ΕννCOPs platform (διαμόρφωση βάσης δεδομένων διεθνούς και ευρωπαϊκής πρακτικής), χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΠΑ.

2014 - 2016 COST Action IS1105 NETwork of experts on the legal aspects of MARitime SAFety and security (MARSAFENET), Working Group 4: protection of fragile and semi-enclosed seas.

2013 - 2014 Συμμετοχή στο ερευνητικό έργο FP 7 research project SIDERI (Strengthening the International Dimension of Euro-Argo Research Infrastructure, με συντονιστή το INFREMER– Institut Français de Recherche pour l’Exploration de la Mer) και το ΕΛΚΕΘΕ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

2026 Οργάνωση θερινών μαθημάτων EU Climate Policy and Governance, μια κοινή δράση του ΕΚΠΑ με το Πανεπιστήμιο του Georgetown (Earth Commons).

2025-σήμερα CIVIS Master’s Programme in Transdisciplinary Studies of Climate, Environment and Energy (TRACEE coordinated by the STOCKHOLM UNIVERSITY). Διδασκαλία του μαθήματος Κλιματική Διπλωματία και σεμινάρια για τις διαπραγματεύσεις.

2024 Συντονισμός των διαδικτυακών σεμιναρίων *Go-Just Governing Just Sociotechnical Transitions*:

- The quest for fairness, responsibility and sustainability* σε συνεργασία με τον Καθηγητή Σ. Αραποστάθη (ΕΚΠΑ) και την Δρ Σ. Ευσταθίου (National Technical Norwegian University).
 2023 Συντονίστρια των διαδικτυακών μαθημάτων *Ocean Law and Governance*, στο πλαίσιο της διαπανεπιστημιακής συνεργασίας CIVIS-HUB1 (ΕΚΠΑ-Université Aix-Marseille).
 2022 Διευθύντρια σπουδών των αγγλόφωνων θερινών μαθημάτων για την κλιματική αλλαγή και το διεθνές δίκαιο (Climate Change and International Law), Ίδρυμα Καλλιόπης Κούφα, Θεσ/νικη.
 2020-23 Μέλος της συντονιστικής επιτροπής του Κόμβου για τους Πρόσφυγες και τη Μετανάστευση και διδασκαλία στο θερινό σχολείο Refugee and Migration Studies, μια κοινή εκπαιδευτική δράση του ΕΚΠΑ με το Harvard University
 2015-2019 Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του Athens EU Model (άσκηση προσομοίωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Συμβουλίου Υπουργών για φοιτητές)
 2015 - 2019 Επιστημονικά υπεύθυνη και συντονίστρια του Athens EU Model Junior (άσκηση προσομοίωσης ευρωπαϊκών θεσμών για μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης).
 2000-σήμερα Επιστημονικά υπεύθυνη για την προετοιμασία ομάδων φοιτητών για συμμετοχή σε προσομοιώσεις διεθνών οργάνων και οργανισμών (Jessup International Moot Court Competition 2010 & 2011, United Nations Model (MUN) στην Ελλάδα (*ThessISMUN* από το 2002) και το εξωτερικό (*Harvard MUN, Geneva MUN, ScottMUN, OxiMUN, Rhodes MRC, Athens EU Model* από το 2016, *EU model in Maastricht and The Hague*, κ.ά.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- 1993 – 1998 Διδακτορικό Δίπλωμα. Τίτλος διατριβής: «Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης», ΕΚΠΑ.
 1991 – 1992 Μεταπτυχιακό δίπλωμα (D.E.A. Diplôme d'Études Approfondies) στο Δίκαιο Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο του Παρισιού I (Université Paris I, Panthéon-Sorbonne).
 1989 – 1990 Μεταπτυχιακό δίπλωμα (D.E.A. Diplôme d'Études Approfondies) στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο και τους Διεθνείς Οργανισμούς, Πανεπιστήμιο του Παρισιού I (Université Paris I, Panthéon-Sorbonne).
 1984 – 1988 Πτυχίο Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

- 2025-σήμερα Αναπληρώτρια Πρόεδρος στο Τμήμα ΠΕΔΔ, ΕΚΠΑ.
 2002-σήμερα Μέλος της Γενικής Συνέλευσης στο Τμήμα ΠΕΔΔ, ΕΚΠΑ.
 2021- σήμερα Μέλος της Επιτροπής Διεθνών Σχέσεων, ΕΚΠΑ.
 2021- σήμερα Μέλος της συντονιστικής επιτροπής του Κόμβου για τις Προσφυγικές και Μεταναστευτικές Σπουδές, ΕΚΠΑ.
 2018 – 2022 Διευθύντρια του αγγλόφωνου προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών “Southeast European Studies: Politics, History and Economics”, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.
 2018 – 2020 Διευθύντρια, Τομέας Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης, ΕΚΠΑ.
 2017 – 2025 Αντιπρόεδρος του ΔΣ του Ελληνικού κλάδου της Ένωσης Διεθνούς Δικαίου (International Law Association).
 2017 – 2021 Ταμίας και Μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου & Διεθνών Σχέσεων.
 2009 - 2015 Μέλος και συντονίστρια της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) του Τμήματος ΠΕΔΔ.

ΑΛΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

2024 - 2025	Ειδική Σύμβουλος της Προέδρου της Ελληνικής Δημοκρατίας επί θεμάτων περιβάλλοντος και κλιματικής αλλαγής.
Ιουν. 2024 - σήμερα	Μέλος της Εθνικής Επιτροπής για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
2023 & 2024	Σύμβουλος στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της ΕΕ για την επεξεργασία της γνωμοδότησης για την Ευρωπαϊκή Κλιματική Διπλωματία και της γνωμοδότησης για την Κλιματική Αλλαγή και την Αποψίλωση του Αμαζονίου.
2023 - σήμερα	Μέλος του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής (ΥΠΕΞ).
2021 - σήμερα	Ειδική σύμβουλος του ΕΛΙΑΜΕΠ και επικεφαλής του προγράμματος για το κλίμα και τη βιωσιμότητα, συντονίστρια της συμμετοχής του ΕΛΙΑΜΕΠ στο ευρωπαϊκό πρόγραμμα ARSINOE – Horizon.
2019 – σήμερα	Αναπλ. εκπρόσωπος της Ελλάδας στην επιτροπή της ΕΕ Mission Board Horizon Europe – Mission for Adaptation to Climate Change, including Societal Transformation.
2019	Συντονίστρια της δράσης <i>Athens Council of Europe Simulation on the role of Education in Protecting Cultural Heritage from Climate Change</i> υπό την αιγίδα της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρώπης.
1997 – 1999	Εμπειρογνώμων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο του προγράμματος Ecos-Ouverture (Βρυξέλλες, Παρίσι και Βουδαπέστη). Αξιολόγηση έργων, συντονισμός συναντήσεων με τους επικεφαλής των έργων, οργάνωση συνεδρίων, επιμέλεια κειμένων εργασίας.
1994 – 1996	Σύμβουλος, Υπουργείο Αιγαίου.
1994	Επιστημονική συνεργάτης, Ερευνητικό πρόγραμμα «Αιγαίο Αρχιπέλαγος», Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
1993 – 1994	Βοηθός Ερευνήτρια στη ΜΚΟ International Scientific Council for Island Development (INSULA) (Παρίσι, Γαλλία). Προετοιμασία προτάσεων και συμμετοχή στο συντονισμό έργων σε μικρά νησιωτικά κράτη, οργάνωση συνεδρίων, συμμετοχή σε συνέδρια και στη Γενική Συνέλευση της UNESCO.
1992 – 1993	Πρακτική άσκηση, Διεύθυνση οικολογικών επιστημών, UNESCO (Παρίσι, Γαλλία).

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Μονογραφίες:

1. *Διεθνές Δίκαιο και Διπλωματία της Κλιματικής Αλλαγής*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2020, 240 σελ.
2. *Κλιματική αλλαγή*, Εκδ. Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2017, 125 σελ.
3. *Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση σε κρίση*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2014, 350 σελ.
4. *ΟΗΕ: Διεθνής ευθύνη και ειρηνευτικές επιχειρήσεις*, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2008, 312 σελ.
5. *Η κοινοτική πολιτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2001, 101 σελ.
6. *Το έννομο συμφέρον στη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης. Κλασικές εφαρμογές και νέες τάσεις*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1998, 520 σελ.

Βιβλία με άλλους συγγραφείς:

1. *Το Δίκαιο της Ευθύνης των Κρατών για Διεθνείς Αδικοπραξίες* (σε συνεργασία με τον Κ. Οικονομίδη), Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.
2. *Το Διεθνές Ποινικό Δικαστήριο. Επικράτηση της ηθικής ή εξισορρόπηση της ισχύος;* (σε συνεργασία με τον Α. Παπατόλια), Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 2004.

3. Το Διεθνές Δικαστήριο των Ηνωμένων Εθνών. Σύνοψη νομολογίας 1980-2000 (σε συνεργασία με την Χ. Δίπλα), Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2001.

Επιμέλεια συλλογικών τόμων:

1. Η Ελλάδα στους διεθνείς οργανισμούς (συνεπιμέλεια με Α. Ζερβάκη, Α. Κλάψη, Μ. Κούμα) Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2025.
2. *Enjeux et perspectives : droit international, droit de la mer, droits de l'homme, Liber Amicorum Haritini Dipla* (συνεπιμέλεια με L. Boisson de Chazournes, G. Andreone, A. Zervaki), Pedone, Paris, 2020.
3. Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, ανθρώπινα δικαιώματα, βιώσιμη ανάπτυξη, θεσμική μεταρρύθμιση (συνεπιμέλεια με Χ. Δίπλα), Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007.

Άρθρα σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους:

1. "From Ravaged Livelihoods in the Global South to Mediterranean Crossings: The Reality of Climate Migration" (with T. Nantsou, K. Vlachopoulos, and N. Nizami) *Ocean and Society*, vol. 3, 2026, <https://doi.org/10.17645/oas.11445>.
2. "Greek parties' stances on climate change: revisiting Europeanization" (with G. Dikaios and M. Terezaki), *Southeast European and Black Sea Studies*, 2025, <https://doi.org/10.1080/14683857.2025.2545666>.
3. "Climate diplomacy under the UNFCCC: past, present, future" (with G. Dikaios) in P. Naskou-Perraki (ed.), *Contemporary Diplomatic and Consular Relations*, Springer, 2025, p. 153-164.
4. "The bumpy road to climate neutrality and just transition", *Regional Integration*, 2025/1, pp. 59-80.
5. «Η συμμετοχή της Ελλάδας στις επιχειρησιακές δραστηριότητες των Ηνωμένων Εθνών: από την Κορέα στο Μάλ» (με Β. Σοφίτη) στο συλλογικό τόμο: Ε. Δούση, Α. Ζερβάκη, Α. Κλάψη, Μ. Κούμας (επιμ.), *Η Ελλάδα στους διεθνείς οργανισμούς*, Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2025, σελ. 61-84.
6. "Sustainable Resources Management through Transparency and Stakeholder Engagement", in M.-C. Cordonnier-Segger, I. Espa (eds), *Sustainable Development in International Law on Natural Resources*, Kluwer (υπό έκδοση).
7. «Ποια η διακυβέρνηση για την κλιματική αλλαγή;», *e-Πολιτεία*, τχ. 11, Ιούλιος-Σεπτέμβριος 2024, σελ. 343.
8. «Κλιματική αλλαγή και μετανάστευση: μια δύσκολη εξίσωση», *Περιβάλλον και Δίκαιο*, 3/2023, σελ. 317.
9. «Οι δημόσιες πολιτικές για την αναχαίτιση της κλιματικής κρίσης» Επίμετρο στην ελληνική έκδοση του βιβλίου των Robin Leichenko & Karen O'Brien, *Κλίμα και Κοινωνία. Μετασχηματίζοντας το μέλλον*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2022, σελ. 305-312.
10. "The road to climate neutrality by 2050: policy realities and political dilemmas" στο συλλογικό τόμο *Κλιματική Κρίση και Δίκαιο*, Εταιρεία Διοικητικών Μελετών, Σάκκουλας, 2022, σελ. 111-130.
11. «Η διεθνής ευθύνη των κρατών και των διεθνών οργανισμών», στο Αντωνόπουλος Κ. Και Μαγκλιβέρας Κ. (επιμ.) *Το Δίκαιο της Διεθνούς Κοινωνίας*, 4^η έκδοση, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2022, σελ. 481-522.
12. "The implementation of the Paris Climate Agreement in Greece", 3 *Evrigenis Yearbook of International and European Law*, 2021, σελ. 44-58.
13. "Legal indicators as tools to assess the effectiveness of international rules related to the sustainable management of natural resources" (with Ilaria Espa), in S. Tsani and I. Overland (eds.), *Handbook of Sustainable Politics and Economics of Natural Resources*, Elgar, 2021, σελ. 293-302.
14. «Le sort imparable des Zones Économiques Exclusives en Méditerranée : beaucoup de bruit pour rien ? », in M.-P. Lafranchi et R. Mehdi (dir.), *La gouvernance internationale de la mer Méditerranée. Questions et évolutions contemporaines*, Pedone, Paris, 2021, σελ. 41-51.
15. «Πενήντα χρόνια διεθνούς περιβαλλοντικής διακυβέρνησης», στο συλλογικό τόμο: Χ. Δίπλα κ.ά. (επιμ.), *Θαλάσσιοι και Ωκεάνιοι Χώροι, Περιβάλλον, Βιώσιμη Ανάπτυξη και Διεθνές Δίκαιο, Liber Amicorum Γρηγόρη Τσάλτα*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2021, σελ. 553-560.
16. «Παγκόσμια περιβαλλοντική διακυβέρνηση: παλαιές και νέες προκλήσεις», στο συλλογικό τόμο: Α. Γκόφας, Γ. Ευαγγελόπουλος, Μ. Κοππά, *Ένας Αιώνας Διεθνών Σχέσεων*, Πεδίο, Αθήνα, 2020 σσ. 441-448.
17. "Vers un pacte mondial pour l'environnement : Réflexions sur l'efficacité du droit international de l'environnement", in *Enjeux et perspectives : droit international, droit de la mer, droits de l'homme, Liber Amicorum Haritini Dipla* (L. Boisson de Chazournes, Emm. Doussis, G. Andreone, A. Zervaki), Pedone, Paris, 2020, σελ. 477-486.

18. «Η εξωτερική δράση της ΕΕ για το περιβάλλον και το παράδειγμα της κλιματικής αλλαγής», στο Μπλαβούκος Σ., Μπουραντώνης Δ. και Τσάκωνας Π. (επιμ.) *Εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2020, σελ. 303-320.
19. “Nuances de gris : les conditionnalités du FMI et les droits de l'homme”, in Titi C. (dir.), *Droits de l'homme et droit international économique*, Bruylant, Bruxelles, 2019, σελ. 341-362.
20. “L’europée de la baie de Piran”, *Annuaire de Droit de la Mer 2018*, tome XXIII, 2019, σελ. 155-178.
21. “The Work of the International Monetary Fund and Its Possible Relevance to Global Ocean Governance”, in Attard D.J., Fitzmaurice M. and Ntovas A.X.M. (eds.) *The IMLI Treatise On Global Ocean Governance. Volume II: UN Specialized Agencies and Global Ocean Governance*, Oxford University Press, Oxford, 2018, σελ. 121-135.
22. «Οργάνωση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στο Μαραβέγιας Ν. και Σακελλαρόπουλος Θ. (επιμ.) *Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. Η ιστορία μιας πολυκύμαντης σχέσης*, Διόνικος, Αθήνα, 2018, σελ. 11-38.
23. «Η περιβαλλοντική διακυβέρνηση στα Ηνωμένα Έθνη: Το παράδειγμα της κλιματικής αλλαγής», στο Δίπλα Χ. (επιμ.) *Τα Ηνωμένα Έθνη και οι νέες προκλήσεις στο διεθνές στερέωμα*, Εκδ. Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2018, σελ. 163-182.
24. “Does International Environmental Law Matter in Sustainable Development?”, *Yearbook of International Environmental Law*, Vol. 28, 2017, σελ. 1-12.
25. “Marine Scientific Research”, in Andreonne G. (ed.) *The future of the Law of the Sea. Bridging Gaps between national, individual and common interests*, MARSAFENET, Springer, 2017, σελ. 87-104.
26. «Θαλάσσια επιστημονική έρευνα στη Μεσόγειο», στο *Το δίκαιο της θάλασσας στη Μεσόγειο*, Εκδ. Ευρωπαϊκού Κέντρου Δημοσίου Δικαίου, Αθήνα, 2017, σελ. 53-63.
27. “Reconsidering the Marine Scientific Research in the Adriatic and Ionian Seas: Taking Stock and Looking Ahead”, in Caligiuri A. (ed.), *Governance of the Adriatic and Ionian Marine Space*, Editoriale Scientifica, Milano, 2016, σελ. 107-118.
28. «Πολυμερής διπλωματία», στο Ντόκος Θ. (επιμ.) *Λευκή Βίβλος για την Ελληνική Εξωτερική Πολιτική, Άμυνα και Ασφάλεια*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 241-246.
29. «Η ευθύνη προστασίας πληθυσμών: Νεωτερικές όψεις και πρακτικές εφαρμογές», στο Μεταξάς Α.Ι.Δ. (επιμ.) *Πολιτική Επιστήμη*, τομ. VII: Διεθνείς Σχέσεις. Συσχετισμοί και Διεξαρτήσεις, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2016, σελ. 197-214.
30. «Η ευρωπαϊκή περιβαλλοντική πολιτική και η προστασία του περιβάλλοντος στην Ευρωπαϊκή Ένωση», στο Μαραβέγιας Ν. (επιμ.) *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, εξέλιξη, προοπτικές*, Κριτική, Αθήνα, 2016, σελ. 385-402.
31. «Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το διεθνές δίκαιο περιβάλλοντος: Παρακολούθηση, συμπίεση ή καθοδήγηση;» στον *Τιμητικό Τόμο για τον Καθηγητή Παναγιώτη Κανελλόπουλο*, Παν. Πειραιώς, Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2015, σελ. 139-159.
32. “Revisiting the Responsibility of International Organizations: Taking Stock and Looking Forward”, in Skouteris T. and Vagias M. (eds.) *International Organizations and the Protection of Human Rights: Essays in honor of Professor Paroula Naskou-Perraki*, Themis publications, Athens, 2014, σελ. 47-62.
33. “Sauver les baleines contre les baleiniers : Coup de projecteur sur l’arrêt de la CIJ du 31 mars 2014”, *Annuaire de Droit de la Mer 2013*, tome XVIII, 2014, σελ. 175-198.
34. “L’organisation politique à vocation universelle dans l’œuvre de Georges Scelle : théorie et applications”, in Apostolidis C. & Tourard H. (eds.) *Actualité de Georges Scelle*, éd. Universitaires de Dijon, Dijon, 2013, σελ. 133-147.
35. «Ο εξευρωπαϊσμός της ελληνικής περιβαλλοντικής πολιτικής», στο Μαραβέγιας Ν. (επιμ.) *Εξευρωπαϊσμός στο Μεσογειακό χώρο*, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, 2013, σελ. 297-326.
36. «Ζητήματα κρατικής ευθύνης από την τουρκική εισβολή στην Κύπρο το 1974», στο Παπατολυβίου Π., Συρίγος Α. και Χατζηβασιλείου Ε. (επιμ.) *Το Κυπριακό και το διεθνές σύστημα, 1945-1974: Αναζητώντας θέση*, Πατάκης, Αθήνα, 2013, σελ. 289-303.
37. «Το διεθνές σύστημα προστασίας του περιβάλλοντος», στο Κόντης Α. και Τσαρδανίδης Χ. (επιμ.) *Διεθνής Πολιτική Οικονομία: Θεωρία, Δομή και Προκλήσεις της Παγκόσμιας Οικονομίας*, β’ έκδοση επαυξημένη και βελτιωμένη, Παπαζήσης, Αθήνα, 2012, σελ. 871-896.
38. “The Europeanisation of the Greek Environmental Policy: Between Ambition and Ambivalence”, *Revista de Estudios Europeos*, n. 58, Julio-Diciembre 2011, σελ. 47-66.
39. «Το διεθνές ανθρωπιστικό δίκαιο και οι ειρηνευτικές επιχειρήσεις των Ηνωμένων Εθνών», στο Κούφα Κ. (επιμ.) *Πρώτο εκπαιδευτικό σεμινάριο για τη διάδοση και την εφαρμογή του διεθνούς ανθρωπιστικού δικαίου*, Σφακιανάκης, Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 115-156.

40. «Η προστασία του περιβάλλοντος στην πρόσφατη νομολογία του Διεθνούς Δικαστηρίου των Ηνωμένων Εθνών: η απόφαση *Pulp Mills* (20 Απριλίου 2010)», στον *Τιμητικό τόμο για τον καθηγητή Θ. Παναγόπουλο*, Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2011, σελ. 1013-1038.
41. “La protection de l’environnement dans la jurisprudence récente de la Cour Internationale de Justice : à propos de l’arrêt des *Usines de pâte à papier sur le fleuve Uruguay* (20 avril 2010)”, *Revue Hellénique de Droit International*, 2011, n. 2, σελ. 661-688.
42. “Seal the Deal: μια νέα προσέγγιση για την κλιματική αλλαγή”, στο Ντάλης Σ. (επιμ.) *Από τον Μπους στον Ομπάμα. Η διεθνής πολιτική σε ένα κόσμο που αλλάζει*, Παπαζήσης, Αθήνα, 2010, σελ. 240-256.
43. “Le principe d’intégration”, in Billet P., Durousseau M., Martin G. And Trinquelle I. (dir.), *Droit de l’environnement et protection de la santé*, Société française pour le droit de l’environnement, collection: logiques juridiques, L’Harmattan, Paris, 2009, σελ. 255-260.
44. “Οι διεθνείς ρυθμίσεις για την προστασία του περιβάλλοντος: χαρακτηριστικά, αδυναμίες και νέες τάσεις”, στο Βασιλόπουλος Ι. (επιμ.) *Η συμβολή της νομολογίας στην εξέλιξη του δικαίου περιβάλλοντος – Βιώσιμη ανάπτυξη*, Σάκκουλας, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2009, σελ. 121-132.
45. “L’évolution du système de Barcelone: Le protocole sur la gestion intégrée des zones côtières de la Méditerranée”, *Annuaire du droit de la mer 2008*, tome XIII, 2009, σελ. 371-386.
46. “*Quis custodiet ipsos custodiet?* Ζητήματα ευθύνης των διεθνών οργανισμών στο πλαίσιο των επιχειρήσεων για τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια”, στο Περράκης Σ. (επιμ.) *Διεθνείς Οργανισμοί: Νομικές και πολιτικές όψεις*, Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 2008, σελ. 33-64.
47. “Η συνεισφορά των Ηνωμένων Εθνών στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος”, στο Δίπλα Χ. και Δούση Ε. (επιμ.), *Εξήντα χρόνια από την ίδρυση των Ηνωμένων Εθνών: Ειρήνη, ανθρώπινα δικαιώματα, βιώσιμη ανάπτυξη, θεσμική μεταρρύθμιση*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2007, σελ. 215-233.
48. “Η έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης”, στο Μαραβέγιας Ν. και Τσινισιζέλης Μ. (επιμ.) *Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση: Οργάνωση και Πολιτικές, 50 χρόνια*, Θεμέλιο, Αθήνα, 2007, σελ. 214-240.
49. «Το θεσμικό σύστημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης», στο συλλογικό τόμο: Ν. Μαραβέγιας – Θ. Σακελλαρόπουλος (επιμ.), *Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Ελλάδα – Οικονομία, Κοινωνία, Πολιτικές*, Διόνικος, Αθήνα, 2007, σελ. 18-46.
50. “Environmental Protection of the Black Sea: A Legal Perspective”, *Southeast European and Black Sea Studies*, Vol. 6, Iss. 3, 2006, σελ. 355-369.
51. “Η Αφρικανική Ένωση: Μια νέα ευκαιρία για την Αφρικανική ήπειρο ή ένα ακόμη αποτυχημένο πείραμα;” (με τον Π. Ναβροζίδη), *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 23, 2004, σελ. 138-164.
52. “Η προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος στο Αιγαίο πέλαγος και τη Μαύρη Θάλασσα υπό το πρίσμα της Σύμβασης για το δίκαιο της θάλασσας”, στο Δίπλα Χ. και Ροζάκης Χ. (επιμ.) *Το δίκαιο της θάλασσας και η εφαρμογή του στην Ελλάδα*, Ι. Σιδέρης, Αθήνα, 2004, σελ. 295-313.
53. “Iles, îlots, rochers et hauts-fonds découvrants”, in *Le processus de délimitation maritime, Etude d’un cas fictif*, INDEMER, Pedone, Paris, 2004, σελ. 134-166.
54. “L’accord du 17 février 2003 entre Chypre et l’Egypte sur la délimitation de leurs zones économiques exclusives : bref commentaire”, *Annuaire du droit de la mer 2004*, tome IX, 2005, σελ. 143-155.
55. “Cultural Landscapes: A Model for Integrated Management” (with A. Zervaki), in Deffner A., Konstadakopoulos D. and Psycharis Y. (eds.), *Culture and Regional Economic Development in Europe: Cultural, Political and Social Perspectives*, University of Thessaly Press, Volos, 2003, σελ. 459-470.
56. “La protection du milieu marin en mer Egée”, *Annuaire du droit de la mer*, tome VI, 2001, p. 9-45
57. “Intérêt juridique et intervention devant la Cour Internationale de Justice”, *Revue Générale de Droit International Public*, 2001, τχ. 1, σελ. 55-91.
58. “Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: ένα βήμα προς την πολιτική ένωση;”, στο Ντάλης Σ. (επιμ.) *Από το Άμστερνταμ στη Νίκαια: η Ευρώπη και η Ελλάδα στη νέα εποχή*, Κριτική, Αθήνα, 2001, σελ. 254-260.
59. «Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Προς μία συνταγματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων;», *Επετηρίδα ΕΛΙΑΜΕΠ*, 2001, σελ. 253-259.
60. “L’intérêt juridique comme condition de l’intervention devant la Cour Internationale de Justice”, *Revue Hellénique de Droit International*, 1999, n. 52, σελ. 281-320.

Βιβλιοκρισίες σε ακαδημαϊκά περιοδικά:

1. M.-C. Cordonier Segger & H.E. Judge C.G. Weeramantry (eds.) *Sustainable Development Principles in the Decisions of International Courts and Tribunals 1992-2012*, Routledge, London and New York, 2017, 883 ps., στο *Yearbook of International Environmental Law*, 2020, σελ. 1-3.
2. Σ. Ντάλης, *Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η πολυμερής διαχείριση της παγκοσμιοποίησης*, Εκδ. Παπαζήση, Αθήνα, 2013, 360 σελ., στο *Επιστήμη και Κοινωνία: Επιθεώρηση Πολιτικής και Ηθικής Θεωρίας*, τόμ. 32, 2014, σελ. 222-226.
3. P. Koutrakos, *EU International Relations Law*, Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2006, 542 ps, στην *Επιθεώρηση Διεθνούς και ευρωπαϊκής πολιτικής*, τχ. 4, 2007, σελ. 310-315.
4. L. Kramer (ed.) *European Environmental Law*, The International Library of Environmental Law and Policy, Ashgate, Dartmouth, 2003, 508 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 59, τχ. 1, 2006.
5. H. Dipla, *La Cour Internationale de Justice, Tome I: sa place dans le système judiciaire international et sa contribution au droit de la mer*, éd. Ant.N.Sakkoulas, Athènes, 2003, 448 ps., στο *Annuaire du droit de la mer*, 2004, σελ. 805-808.
6. F.R. Pfetsch, *La politique internationale*, Bruylant, Bruxelles, 2000, 374 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 55, τχ. 2, 2002, σελ. 636-638.
7. S. Sewall & C. Kaysen (eds.) *The United States and the International Criminal Court, National Security and International Law*, American Academy of Arts and Sciences, Rowman & Littlefield Publishers, New York, 2000, 266 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 55, τχ. 2, 2002, σελ. 633-635.
8. C. Dominicé, *L'ordre juridique international entre tradition et innovation*, *Recueil d'études*, Publications de l'Institut Universitaire de Hautes Etudes Internationales, PUF, Paris, 1997, 536 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ.54, τχ. 1, 2001, σελ. 365-367.
9. Γ. Παπαδημητρίου, *Υπερεθνικές και πολιτειακές αρχές στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Προς αναζήτηση μιας νέας θεσμικής ταυτότητας*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1999, 40 σελ., και Δ. Τσάτσος, *Επίμαχες έννοιες της ευρωπαϊκής ενωσιακής τάξης. Μεθοδολογική ερμηνεία των ευρωπαϊκών ενωσιακών θεσμών*, Εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1997, 88 σελ., στο *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 18, Νοέμβριος 2007, σελ. 157-161.
10. J. Beer-Gabel & B. Labat, *La protection internationale de la faune et de la flore sauvages*, Ed. de l'Université de Bruxelles, Bruylant, Bruxelles, 1999, 268 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 52, τχ. 2, 1999, σελ. 651-652.
11. J.-Y. Carlier et autres (dir.), *Qu'est-ce qu'un réfugié ?*, Bruylant, Bruxelles, 1998, 860 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 52, τχ. 1, 1999, σελ. 275-276.
12. J. Moussé, *Le contentieux des organisations internationales et de l'Union Européenne*, Bruylant, Bruxelles, 1997, 828 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 50, τχ. 2, 1997, σελ. 751-753.
13. O. Corten & P. Klein, *Droit d'ingérence ou obligation de réaction?*, 2e éd., Editions de l'Université de Bruxelles, Bruylant, Bruxelles, 1996, 309 ps., στο *Revue Hellénique de Droit International*, τόμ. 50, τχ. 1, 1997, σελ. 323-325.

Δημοσίευση αποτελεσμάτων έρευνας

«Δίκαιη μετάβαση στη μεταλιγνιτική εποχή», ΔιαΝΕΟσις, Νοέμβριος 2020,

<https://www.dianeosis.org/research/dikaii-metavasi-sti-metalignitiki-epoxi/> .

«Εξορύξεις υδρογονανθράκων vs υπεράκτια αιολικά. Μπορεί η Ελλάδα να γίνει πράσινος ενεργειακός κόμβος στη Μεσόγειο;», The Green Tank, Οκτώβριος 2022,

https://thegreentank.gr/202210_offshorehydrocarbonswind_el/

Επιμέλεια ειδικού τεύχους σε επιστημονικά περιοδικά:

Addressing Climate Change in Turbulent Times, Special Issue, *Regional Integration*, 2025/1. Επιμέλεια 8 άρθρων και συγγραφή εισαγωγικού σημειώματος.

Κλιματική αλλαγή: Ένας χρόνος μετά το Παρίσι στην *Επιθεώρηση Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Πολιτικής*, τχ. 39, Εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα, 2017. Επιμέλεια 8 άρθρων και συγγραφή εισαγωγικού σημειώματος.

Λοιπές δημοσιεύσεις:

1. *Κλιματική αλλαγή και μετανάστευση* (σε συνεργασία με Μ. Πανταζή-Ψαθά), Κείμενο πολιτικής 161/2024, ΕΛΙΑΜΕΠ.
2. «Δίκαιη μετάβαση: από τη θεωρία στην πράξη», *ΔιαΝΕΟσις*, Ιούλιος 2020, <https://www.dianeosis.org/2020/08/dikaii-metavasi-apo-ti-theoria-stin-praksi/>.
3. «Η διεθνής δράση της ΕΕ για την κλιματική αλλαγή», στο *Κλιματική αλλαγή: Το μεγάλο διακύβευμα*, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής, Ιούνιος 2019.

ΜΕΛΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ & ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

International Law Association (ILA) – τακτικό μέλος της Επιτροπής για τον ρόλο του διεθνούς δικαίου στην εφαρμογή των στόχων βιώσιμης ανάπτυξης

European Society of International Law

Société Française pour le droit international

Μέλος του ΔΣ του Center for International Sustainable Development Law (CISCL)

Membre associé Centre de recherche et d'étude en droit et en science politique (CREDESPO – Dijon)

Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων

Ελληνική Εταιρία Δικαίου του Περιβάλλοντος

Μέλος Συμβουλευτικής Επιτροπής του The Green Tank

Μέλος της Παγκόσμιας Επιτροπής για το Δίκαιο Περιβάλλοντος της International Union for the Conservation of Nature (IUCN)

Μέλος της επιστημονικής επιτροπής του περιοδικού *Evrigenis Yearbook of International and European Law*

Μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Εταιρίας Περιβάλλοντος και Πολιτισμού (ΕΛΜΕΤ)

ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ

2024 Βραβείο Εξαιρετικής Πανεπιστημιακής Διδασκαλίας, ΕΚΠΑ

2022 Fulbright award

2021 CISDL Natural Resources International Legal Specialist Award

2019 UNESCO Chairholder on Climate Diplomacy

ΓΛΩΣΣΕΣ

Ελληνικά [μητρική γλώσσα], Αγγλικά [άριστη γνώση], Γαλλικά [άριστη γνώση], Ιταλικά [καλή γνώση]

